

اوزرنده بولند یغز کره ارض نه مقوله مواددن مر کبدر وابتدا
نصل تشکل ایتشد روززله وینارطا غلروا بلجهرندن نشأت
ایدراشته بولردن بحث ایدن علمه (ژئولوژی) تسمیه اولنورکه
بعضلری علم طبقات الارض دخی دیرلر حقیقه شو مسائل زیاده
مراق اولنه جق شیراولدقدن بشقه مبدأومعادمزومسکن
ومریمزاولان ارضه تعلقی جهتیله تعلم وتحقیق اهم امور دندر
آدم بولندیخی خانه نك وضع ویناسندن وآغوش تربیه سنده
نشووغا بولندیخی دایه نك صورت جانندن بیخبر اولمسی لایق
اولندیخی مثالو علم مذکور دن غفلت انسانه موجب عار و خجلت
اولمیدر

علم تاریخ واسطه سیله نهایت ایکی بیک سنه مقدمه قدرام
سالفه وادوار سابقه احواله کسب اطلاع اولنه بیلدیکی حالده
علم ژئولوژی نیجه بیک قرنلر مقدم ظهوره کلان حالات
وانقلابات کونیه یی ارضنک صحایف طبقاتنده ارائه واثبات ایدر
وبرده علم تاریخ سلفدن خلفه متواتراً انتقال ایتش برطاقم
روایات وحکایاتدن عبارت اولوب حالبوکه علم ژئولوژینک مبنی
علیهی اومقوله صدق وکذب احتمالی اولان روایات و اخبار اولوب
دائماً پایمالر اولان طعاش وطوپراق وقوم ونکاوین سائره نك
لسان مقالدن اصدق اولان زبان حاللری شهادتیدر
ایشته بووجهله مودوع کنج خالک اولان آثار دلالتیه کره ارضنک
اعصار مختلفه سی احوالنه و نباتات و حیوانا نك ترتیب ظهور
وانتشاری تاریخ صحیحنه کسب وقوف اولنور

اشبو علم غایت یکی اولوب ظهور ایده لی انجیق یوز سنه
واردر شومدت قلیله ظرفنده زیاده کسب توسع ایتش و هیچ
بر علم بونک قدر اعتقادات باطله اندفاعنه و خطایا اصلاحنه
مدار اوله مامشدر

ارضک ماده اصلیه سی اولان مایع نارینک سطحی مرور زمان
ایله قیوق باغلیوب معادن و احجار و امثالی مواد صلبه مختلفه دن
مرکب اولان طبقات واحدا بعد واحد بو صورته تگون ایشدر
طبقات اولاسی اجسام نباتیه و حیوانیه تولید و تربیه سنه
غیر مستعد اولدیغندن بدایت خلقتده روی زمین خیلی زمان
اجسام مذکوره دن بالکلیه خالی قالدقدنصرکه اشبو طبقات
اولینی تعاقب ایدن طبقه لرده اولان نبات و بعده حیوان ظهوره
کمشدر بونلر دخی ابتدای حالده یوصون و اختاپوت بالخی
قیلندن تناسب و انتظام و مفاصل و عظامدن عاری اوله رق
غایت ساده و غیر مکمل بر صورتده بولنمشدر ایشته اقدم سکنه عالم
اولان مخلوقات مذکوره انقلابات متوالیه یی متعاقباً صور
و قوالب مختلفه ده رونمای ظهور اولدقدنصرکه الیوم بولندقلری
حسن ترکیب و تقویم درجه سنه و اصل اولمشدر

نباتات و حیوانات عتیقه دن پک چوغنک نسلی بالکلیه منقرض
ویا خود صورت آخره متحول اولدیغی مثللو ادوار متأخره ده
امثالی سبقت ایتماش نباتات و حیوانات دخی وجوده کمشدر یا لکن
اور و پا قطعه سنه شمیدییه قدر او مقوله جنسی منقرض اولمش
یکرمی بیکدن متجاوز حیوان و ایکی بیک قدر نبات کشف
اولمش و قطعاعات سائر هنوز لایقینه حفر و تعمیری اولنه ماش

ایستاده اندرده دخی بونک بر قاج مثلی خزائن آثار عتیقه مدخر
ومدفون اوله جغی وارسته قید ظنون بولمشد
انسان بقایا و آثاری الیوقاری قاتلرده بولندیغنه نظراً اشونوع
شریف مخلوقات متقدمه مذکوره دن چوق زمان سکره جلوه کر
ساحه شهود اولمشد

حیوانات منقرضه مذکوره صره سنده غایت جسیم الجشه
وعجیب الهیکل فیل وکلر و قیلومبغه ویراسه موجود اولوب
حتی یوزیکرمی قدم طولنده کلر و اون سکر قدم طولنده و سکر قدم
عرض و ارتفاعنده قیلومبغه و قرتال جسامتمده یراسه کیکلری
بولمشد

الیوم غایت صفوق بولان قطب شمالی طرفلرنده بلاد حاره یه
مخصوص فیل و امشالی حیوانات اسنان و آثاری بولندیغنه نظراً
اوراری ادوار سابقه ده بالعکس اسیمحاق اولدیغی استدلال
قلنور و سیرده و قطب مذکوره جوار بولتان سائر محللرده
الی یومنا هذا یردن کلیتلو فیل دیشی چیقاریلوب اوروپایه نقل
و فروخت اولنور

الحاله هذه قاره بولتان بعض محللرده دریایه مخصوص اصداف
واحجار بولندیغی جهتله بونلرک ازمینه قدیمه ده میاه بحر ایله
مغمور اولدیغی اکلاشلدیغی مثلاً وینه آثار دلالتیه دکر اولان بعض
یرلرک دخی وقتیه قاره اولدیغی استنتاج قلنور

اشته علم ژئولوژی قواعد اساسیه سی دائماً مشهود چشم
عبرتینمز اولان بو مقوله سوابق تکوینات مثلاً و دلائل واضحه
ایله مثبت و مدلل اولوب مائل مبالغات و ناقل انواع غرائب و خرافات

اولان شعرا و مؤرخینک روایاتی کبی اوهمام وظئیات اوزرینه
مبنی دکلدر

علوم سائرہ صرہ سندہ اشوفن جلیله دائرہ کسک آکلایه جغی
صورتله بعض معلومات نافعہ ویرلسی اخص آملز اولدیغی حالده
مجلس والای احکام عدلیه اعضای کرامندن دولتوادهم پاشا
حضرتلری علم مذکورہ دائرہ کشیده سلك سطور بیورمش
اولدقلری بعض اثار معارفنارلرینک مجموعه عاجزانه مزه درجنه
مساعده بیورمشلردر فقط علم ژئولوژینک بالسوالمه فهم مزایای
حکمت طبیعیه وکیما و معادن فلزینک بعض مواد اساسیه سنی
بیلکه متوقف اولدیغندن مقصوده شروعدن مقدم
ینہ پاشای مشارالیه حضرتلرینک اثرخامدلری اولهرق علوم
مذکوریه متعلق مقدمات لازمہنک تسطیر وازبارینہ مبادرت
قلمشدر (منیف)

(مدخل علم ژئولوژی)

قشر ارضه و عبارت بولندیغی مواد معدنیه و حجریه یه چشم امعان
ایله نظر و ملاحظه اولنسه عداد جنسی و انواعی وبری برلینه
نسبتله وضعلری موجب حیرت و استغراب اوله جغی درکاردر
علم ژئولوژی واسطه سیله حل مراد اولنان مسائل
مشکله الاستخراج مواد مذکورہنک سبب تنوع لایعدی و احجارک
سبب وضعیتلری نه مقوله قوانین و قواعد تابع بولندقلری
مسئله لریدر علوم طبیعیهنک فروعات عدیده مختلفه سی بینده